Disiplinleraras? E?itim Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Disiplinleraras? E?itim Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19986

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Disiplinleraras? E?itim Alg?s? Ölçe?i (DEAÖ), bireylerin meslekler aras? e?itim ve i?birli?i süreçlerine yönelik alg?lar?n?, tutumlar?n? ve mevcut i?birli?i durumlar?n? de?erlendirmek amac?yla Türkçe'ye uyarlanm?? bir ölçek arac?d?r. Ölçek, özellikle sa?l?k bilimleri ve hem?irelik e?itimi alanlar?nda disiplinleraras? çal??maya yönelik alg?lanan yetkinlik, özerklik ve i?birli?i gereksinimlerini ölçmek üzere geli?tirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?, Terzio?lu ve arkada?lar? (2019) taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, ölçe?in Türkiye örnekleminde yüksek düzeyde geçerlik ve güvenirlik özelliklerine sahip oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Disiplinleraras? E?itim, Alg? Ölçe?i, ??birli?i, Yetkinlik, Özerklik, Hem?irelik E?itimi, Faktör Analizi, Cronbach Alfa

Yazarlar

Füsun Terzio?lu, Derya Akta?, Nuran Ertu?, Hediye Boztepe

Amaç

Disiplinleraras? E?itim Alg?s? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin (özellikle profesyonel ortamlarda veya e?itim süreçlerinde bulunanlar?n) disiplinleraras? e?itim deneyimlerine ve i?birli?i gereksinimlerine dair sahip olduklar? alg?lar? sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçek, e?itim programlar?n?n veya kurumsal politikalar?n disiplinleraras? i?birli?ini ne ölçüde destekledi?ini ve kat?l?mc?lar?n bu i?birli?ine ne kadar haz?r oldu?unu de?erlendirmeye olanak tan?r.

Ölçek, üç temel alt boyutu inceleyerek, sadece i?birli?inin gereklili?ini de?il, ayn? zamanda bireylerin kendilerini bu süreçte ne kadar yetkin ve özerk hissettiklerini ve mevcut çal??ma ortamlar?ndaki i?birli?i düzeylerini nas?l alg?lad?klar?n? da ortaya koymay? hedefler. Bu sayede e?itimciler ve yöneticiler, i?birli?i alg?s?ndaki güçlü ve zay?f yönleri belirleyebilirler.

Yap?

Disiplinleraras? E?itim Alg?s? Ölçe?i (DEAÖ), disiplinleraras? çal??ma ortamlar?na yönelik alg?lar? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Ölçek, toplam 17 maddeden olu?makta ve üç ana alt boyuta ayr?lmaktad?r. Bu boyutlar, disiplinleraras? e?itimin hem bireysel hem de çevresel yönlerini kapsamaktad?r.

Ölçe?in ölçtü?ü üç temel yap?sal boyut ?unlard?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yetkinlik ve Özerklik (4 madde): Bireyin kendi mesleki yeterlili?ine olan inanc?n? ve disiplinleraras? bir ekip içinde ba??ms?z karar verme yetene?i alg?s?n? ifade eder. (Örnek madde: Meslekta?lar?m iyi e?itilmi?tir.)

??birli?ine Olan ?htiyac?n Alg?lanmas? (3 madde): Farkl? meslek gruplar?yla çal??man?n gereklili?ine ve önemine dair genel kabulü ölçer. (Örnek madde: Meslekta?lar?m?n di?er mesleklerle i?birli?i yapmas? gereklidir.)

Mevcut ??birli?inin Alg?lanmas? (10 madde): Çal??ma veya e?itim ortam?nda hali haz?rda var olan meslekler aras? güven, ileti?im ve ortak karar alma süreçlerinin düzeyini de?erlendirir. (Örnek madde: Meslekta?lar?m, birbirlerinin mesleki kararlar?na güvenirler.)

Geçerlik

DEAÖ'nün Türkçe uyarlama çal??mas?nda yap?sal geçerlik, faktör analizi yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in orijinal yap?s?yla uyumlu olarak 17 maddenin üç faktöre yüklendi?i belirlenmi?tir.

Faktör yükleri incelendi?inde, tüm maddelerin faktör yüklerinin 0,500'ün üzerinde oldu?u saptanm??t?r. Bu durum, maddelerin ait olduklar? faktörü yeterli düzeyde temsil etti?ini ve ölçe?in yap?sal geçerli?inin güçlü oldu?unu göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? disiplinleraras? e?itim alg?s? yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Disiplinleraras? E?itim Alg?s? Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k ve s?n?f içi güvenilirli?i yüksek bulunmu?tur. 17 maddeden olu?an ölçek için hesaplanan iç tutarl?l?k katsay?s? (yani Cronbach Alfa katsay?s?) α=0.926 olarak rapor edilmi?tir. Bu de?er, psikometrik aç?dan mükemmel düzeyde bir iç tutarl?l??a i?aret etmektedir.

Ayr?ca, ölçe?in s?n?f içi güvenirlik katsay?s? r=0.920 olarak belirlenmi?tir. Hem yüksek Cronbach Alfa de?eri hem de s?n?f içi güvenirlik katsay?s?, DEAÖ'nün uyguland??? örneklemde tutarl? ve güvenilir sonuçlar üretti?ini, dolay?s?yla ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal boyutlar?n?n belirlenmesi amac?yla aç?klay?c? faktör analizi (EFA) uygulanm?? ve faktörlerin ayr??t?r?lmas? için Varimax dik döndürme yöntemi kullan?lm??t?r. Bu analiz sonucunda 17 maddenin üç ba??ms?z faktöre ayr?ld??? do?rulanm??t?r.

Varimax döndürme i?lemi sonras?nda, ölçe?in toplam varyans? aç?klama oranlar? a?a??daki gibi da??lm??t?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Birinci boyut (faktör), toplam varyans?n %24.913'ünü aç?klamaktad?r.
?kinci boyut ile birlikte aç?klanan kümülatif varyans %39.314'e ula?maktad?r.
Üçüncü boyutun eklenmesiyle, ölçek toplam varyans?n %53.628'ini aç?klamaktad?r.

Toplam varyans?n %53.628 gibi yüksek bir oran?n?n üç faktör taraf?ndan aç?klanmas?, ölçe?in yap?sal olarak güçlü ve psikometrik aç?dan kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Yaz?l? Anket (Öz Bildirim Ölçe?i)

Maddeler ve Boyutlar: 3 alt boyut ve 17 madde

Derecelendirme: 6'l? Likert Ölçe?i (1= kesinlikle kat?lm?yorum - 6= kesinlikle kat?l?yorum)

Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Sa?l?k bilimleri alan?nda çal??an profesyoneller veya ö?renciler (Orijinal yay?n hem?irelik dergisinde oldu?u için bu kitleye odaklan?ld??? varsay?lmaktad?r.)

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Test Metodolojisi: Aç?klay?c? Faktör Analizi ve Güvenirlik Analizi kullan?larak psikometrik özelliklerin belirlenmesi.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal uyarlama çal??mas? 2019 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m izinleri ve olas? ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu Yazar ?leti?im Bilgisi: fusun.terzioglu@atilim.edu.tr (Füsun Terzio?lu)

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

disiplinlerarasi-egitim-algisi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Terzio?lu, F., Akta?, D., Ertu?, N. ve Boztepe, H. (2019). Disiplinleraras? E?itim Alg?s? Ölçe?inin (DEAÖ) Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?. *Hem?irelikte E?itim Ve Ara?t?rma Dergisi, 16*(1),

ARABPSYCHOLOGY.COM

15-20. doi: 10.5222/HEAD.2019.015

Disiplinleraras? E?itim Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

DEAÖ, 3 alt boyut ve 17 maddeden olu?maktad?r. Ölçek, 6'l? Likert tipi derecelendirme ile yan?tlanmaktad?r (1= kesinlikle kat?lm?yorum - 6= kesinlikle kat?l?yorum).

Ölçe?in boyutlar? ve bu boyutlar? temsil eden örnek maddeler a?a??dad?r:

Yetkinlik ve özerklik (4 madde):

Örnek madde: Meslekta?lar?m iyi e?itilmi?tir.

??birli?ine olan ihtiyac?n alg?lanmas? (3 madde):

Örnek madde: Meslekta?lar?m?n di?er mesleklerle i?birli?i yapmas? gereklidir.

Mevcut i?birli?inin alg?lanmas? (10 madde):

Örnek madde: Meslekta?lar?m, birbirlerinin mesleki kararlar?na güvenirler.

ARABPSYCHOLOGY.COM